

Aftenposten mener: Sjødeponiet i Kvalsund bør sikres ytterligere



FOTO: Stein J. Bjørge, Aftenposten. Dekkes sjødeponiet i Repparfjord til etter driftsperioden, vil utslippene neppe ha store langtidsvirkninger.

Dagens lederartikkel

15. feb. 2019 05:45 14. feb. 2019 16:53

«Vi er trygge på at deponeringen ikke vil skje med uakseptable virkninger for miljøet og sjømatnæringen», sa næringsminister Torbjørn Røe Isaksen da [Nærings- og fiskeridepartementet torsdag ga Nussir ASA driftskonsesjon](#) for utvinning av kobber i Repparfjord i Kvalsund kommune.

Uakseptable er nøkkelordet i uttalelsen. Alle inngrep i naturen vil uomtvistelig ha negative virkninger – også et sjødeponi. Det kan likevel finnes grunner til at inngrepene gjennomføres.

Én negativ virkning av et sjødeponi er at livet på havbunnen helt lokalt der gruveavfall tippes ut, vil bli borte. En annen er at massene som dumpes i dette tilfellet, vil inneholde kjemikalier, kobber og andre tungmetaller som vil gå ut over biodiversiteten i området. I tillegg mener Reinbeitedistriktene, Norske Reindriftingsamers Landsforbund og Sametinget at gravedriften ikke er forenlig med reindriften slik den er i dag.

Aftenposten

Det finnes imidlertid flere gode grunner til å etablere gruvedrift i Kvalsund. Kommunen er fraflyttingstruet, og da er rundt 200 arbeidsplasser viktig for kommunens og innbyggernes fremtid. Men en av de viktigste grunnene er at kobber er avgjørende i overgangen fra fossil til fornybar energi. Det er et materiale som kreves i elbiler, solceller og vindmøller, blant annet.

Deponier er et nødvendig onde, og et sted må de være. Sjødeponier er å foretrekke fremfor landdeponier, som ofte har store problemer med avrenning og lekkasjer.

Det er med andre ord ønskelig å utnytte naturressursene for å skape nye verdier og arbeidsplasser. Spørsmålet er derfor hvilke inngrep som er *akseptable*, og hvilke som ikke er det.

Regjeringen har publisert en [liste over tiltak](#) som skal redusere de negative konsekvensene av gruvedriften i Repparfjorden. De aller fleste tiltakene på listen gjøres for å ta hensyn til reindriften. Redusert drift, driftsstans i perioder med aktivitet i reindriften, fremkommelighet for reinen og gjerdessikring mot gruveområdene er blant disse.

Listen over tiltak for å begrense skadene i fjorden burde imidlertid hatt et par punkter til.

Dersom det bygges undersjøiske dammer for å avgrense deponiet, vil en kunne begrense spredning av avgang med kobber og andre tungmetaller så lenge gruen er i drift. Forplikter Nussir ASA seg i tillegg til å dekke til deponiet når driften avsluttes, vil deponeringen ikke ha nevneverdige negative virkninger ut over driftsperioden.

Tas disse punktene inn i konsesjonsvilkårene, vil verden få kobber til det grønne skiftet, og Kvalsund kommune vil kunne få arbeidsplasser og sårt tiltrengte verdier. Ikke uten eksterne virkninger, men med akseptable virkninger.